

Nro. 35.

A' FELS. R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Aprilisnek 29-dik napján 1796-dik
esztendőben.*

Hadi Történetek és Környüállások.

I. Olasz Országban.

Itten nemcsak el kezdődött a' két hadakozó fél között való ellenségeskedés, hanem az első tsatát nyomba másik követte. A' miolta újabb és számosabb segítő seregek jutottak a' *Génuai* földön tanyázó Fr. armadiához, azóltától fogva tudva lévő feltételének, t. i. a' *Cévai és Bochet-tai* hegyeknek és környékeknek el foglalására megkettőztette erejét. Az April 6-dik napján esett tsata után történt dolgokat ekként hirdettette ki a' Fels. Cs. K. udvari hadi Kancellária: Minekutánna a' Gr. *Argenteau* és *Rukavina* Generálisok ve-

zérleése alatt lévő Cs. K. seregek az ellenség megsaporodott ereje által *Barretoig* vissza nyomattak volna: mind *Argenteau* F. M. Lajtinánthoz, mind *Vukasovich* Obersterhez néhány segítő olzályok küldettek olly parantsolattal, hogy a' *Dégói* posztot köröm szakadásokig védelmezzék, és magokra vonják az ellenség figyelmetességét. Azon közben *Pentinorcáig* előre nyomúlván a' Frantziáság, April. 13-dikán *Dégó* környékére marsirozott, és minden oldalról szándékozott ottan lévő truppjainkat meg támadni: mindazáltal a' következett nap *Rochettán* keresztül *Kairóig* hátrább vonta magát, de nem azért, hogy előbbi szándékaról lemondjon, hanem azért, hogy több seregeket vévén magához nagyobb erővel és számosabb ágyúkkal mehessen *Dégó* ellen, a' minthogy mindjárt vissza is fordúlt 3 colonnében.

Az ott állott Cs. K. truppok szokott bátorsággal egynéhányszor vissza verték a' rajtok ment ellenséget, és minekutánna *Vukasovich* Oberster *Sassello* felől az oldalába tsapott volna, egyik hegyről a' másokra üzte, egynéhány ágyúit el nyerte, és 500 embert el is fogott közülök: mivel mindazáltal mind több több új kolonnék érkeztek a' Frantziák segittségére, és az *Argenteau* F. M. Lajtinant vezérleése alatt lévő seregek minden oldalról szoritattak, végtére kénytelenek voltak *Tersóig* magokat vissza vonni.

Ugyan akkor 's azon a' napon a' *Gyulai* szabad seregének egy részével, és egy *Pedemonti* Granatéros batallionnal *Coserta* alatt állott Cs. Kir. Lajtinántot *Proverát* is nagy erővel és tüzeséggel támadták meg a' Frantziák, és ámbár sokáig védelmezték is amazok magokat, de azért még is ezek győzedelmeskedtek, 's amazoktól el vették a' nevezett posztot. Hasonló szerentsével éltek a' *Calisánói* térségről a' *Giovani Muriáldo* ellen nagy erővel ment Frantziák, és mind a' *Stanarói*, mind a' *Batifollói* völgyeket el foglalták.

A' melly napon t. i. Apr. 16-kán *B. Boliō* fő vezér az ezen történetekről írt tudósítását *Aqui* fő kvártélyából ki indította volna, még akkor meg nem határozhatta veszteségünket, és kiváltképen abban foglalatoskodott, hogy a' *Bochettai* hegyeken lévő forposztok lántzát *Villa, Calde, Rosiglione, Ponzone, Mollare, Cremolino, Cartosio* és *Melazzo* helységeken keresztül öszve kaptsolhassa az *Aqui* mellett lévő armadiájával.

II. A' *Rénus* Környékéről.

Innen ugyan még ekkorig semmi háborústörténetekről tudósítást nem vettünk: mindazáltal akárhogy 's akár mennyit biztassák magokat a' közönségessen ohajtott békességnek következtetésével, mi úgy vélekedünk, hogy nem sokára itten is meg fog fuvatni a' trombita a' tsatára való menetelre. Nem egy két, hanem több közönséges újság levelekben olvassuk, hogy April. 20-dikán fog a' fegyver nyugvás a' *Frantziáknak* felmondattatni; mindazáltal erről sem tudunk még bizonyost szólni; sőt hogyha a' *Bonni* tudósításoknak hitelt adhatnánk, 4 hólnappal hosszabbított meg annak ideje. Hogy még most is munkába legyen a' békesség, arról senki sem kételkedhetik, de tökéletességre mehet e' az a' jelenvaló környülállások közt ki tudhattya. — — Mi rövid látású, és a' kabinetumoknak belső rejtekébe bé nem tekinthető emberek lévén, tsak azokkal kedveskedünk érd. olvasóinknak, a' miket a' tsatározó piatzhoz közel fekvő tartományokból hallottunk és olvastunk.

A' *Moenus* vize mellett fekvő *Rüffelheimből* következő hireket vettünk: „Néhány napoktól fogva sok hadi sereg marsirozik itten keresztül, rész szerént a' Gr. *Wurmser* fő hadi vezér armadiájától, rész szerént téli kvártélyaikból jöven, melyek egyenesen a' *Sieg* folyó vizéhez szándékoznak. Ezen hirtelenvaló változást a' *Düsseldorf*

környékén fekvő Fr. ármadiának napról napra való öregbitetése okozta. Hallatik, hogy *Jourdan* Generális is ott mulat mostan. Ezen, és ezekhez hasonló környülállások kivánván, környékünkön is mindenütt védelmező rendelkezések tétettek. A' *Biberichi* és *Wizbadeni* mezőségen egész *Hochheimig* sok sántzok és battériák készitettek, és a' *Moenus* bal oldalán lévő fűzfák tsaknem egészlenki vagdaltattak. Ugy hallatik hogy itten hajóhidak fognak a' *Moenus* vizére vettetni, és az idevaló gabona tárházak meg töltetni.

Kolóniából is illyetén szomorú foglalatú levél küldetett hozzánk April. 12-ik napján: A' békeségről való együtt beszélgetések lassan lassan elenyésznek, minekutánna a' majdan el kezdetendő ellenségeskedésre nézve megtétettek volna a' szükséges rendelkezések. Mind közelebb közelebb rukkolnak *Düsseldorfhoz* az ártillériák, és az ottan készitett sántzok, és battériák bőven meg vagynak töltetve ezekkel a' félelmet okozó réz bikákkal.

April. 12-dikén dél után 6 őriző emberrel, egy trombitással, és egy adjutánsal *Rastadtba* ment egy Fr. Generális, *Látour* Cs. K. Generálissal akarván szóllani bé botsátatott, 's leg ottan egy tsomó irást adott kezébe, a' mellyet ama meg olvasván minden halladék nélkül *Manheimba* Gr. *Wurmserhez* küldötte.

A' Fr. északi ármadiának mostani kórmányozója *Bournonville* Generális egynéhány napig mulatván *Brüsszelben* *Hágába* ment, mi végre és mitsoda instructióval, már arról a' *Párisi* levelek is mélységes halgatásban vagynak. — Némelylyek úgy gondolkoznak, hogy a' *Hannóverai* V. fejedelemségben akarnak a' Frantziak valamit próbálni,

Moguntziából April. 17-dikén. Gr. *Wurmser* Feldmarsal tegnap ment innen el előbbi fő kvártélyába. Az Olasz Országban verbuált matrósok

tegnap érkeztek a' *Williáms* Oberster tsajkás corpusához. A' *Hechstheimi* hegyen készült földi erősségeknek el végződése után, azontúl is egy-néhányak készitetnek. — — *Károly* fő hertzeg a' *Kasszeli* erősséget, és a' *Rénus* sántzát személlye szerént meg vizsgálta, és nem kis reménységet nyújt azoknak, a' kik ezen ifjú fejedelem kormányozásának ezer meg ezer szerentsét kívánnak.

Nagy Britannia.

A' Fr. respublika ágense *Charettier* hat heti távol létele után ismét *Londonba* jutott April. 5-dikén. Ő ugyan azzal szineli követtségének tárgyát, hogy az Angliai fogságban lévő Fr. Márs fiait akarja ki váltani, de hogy ennél fontosabb dologban foglalatoskodják, abból ki tettzik, hogy gyakorta való conferentiát tart a' ministeriummal.

A' *Stofflet* és *Charette* Rojalista Generálisokon történt szerentsétlenségnek hire *Londonba* is meg érkezett, kikről abban az értelemben vagynak a' Brittusok, hogy nem a' patrióta seregek vitézségének, nem is a' föld népe hozzájok vahivségtelenségének, hanem a' nyughatatlan irigységnek lettek aldozatjaivá.

A' *Londoniak* nagy nyughatatlanságok közt várják az Amérikába küldetett hadi erőnek munkásságáról való kellemetes hirt, abban a' bizodalomban lévén, hogy azoknak szerentséjektől függön a' békességnek lábra állása. E' miatt késedelmezik a' *Londoni* ministerium is békességes tractába botsátkozni a' Frantziákkal.

A' *Batávia* városnak és környékének megvételekről támadott hir meg nem erősitetett; ellenben *Malakka* 's annak környéke a' múlt Aug. 17-dikén *Angliának* meg hódolt. Hasonló sorsra jutott *Chinsurach* *Bengaléban*, a' mellyben volt

Hollandiai seregek hadi fogságra vitettek. *Malakkának* el foglaltatása mind jó kikötő helyére, mind a' *Malakka* és *Sumatra* közt lévő izoros tengerre nézve hasznos, mellynek birtoka sokkal több költségekben tölt a' Hollandusoknak, mint a' mennyit abból bé vettek. — A' Status titoknokhoz *Dundás* úrhoz napkeleti Indiákról küldett hivatalbéli tudósítás ízerént más Hollandiai szigetek is meg adták magokat.

A' *Balticum* tengerből 93 gabonával meg terhelt hajók küldettek Angliába, 's nevezetesen *Londonba*, holott mindjárt akkor egynéhány sillingel oltsóbb lett a' kenyér, melly által a' mostani *Lord Major*, az az, a' városi fő polgár mester ismét vissza nyerte a' nép előtt való előbbi kedvességét. *Húsvét* innepének második napján 400 polgárt vendéglet meg, 's különbkülönbféle vad húst, tekenős békát, és igen jó külföldi borokat vitetett asztalára. — A' város tömlötzeiben lévő raboknak fejenként egy font húst, és egy font kenyért osztogattatott ki, melly adakozóságaért ezer meg ezer áldások mentek a' fejére.

* * *

A' *Bernában* lévő Anglus követ *Winkham* úr által, a' *Londoni* udvar nevében *Barthelemy* úrnak adatott békességre czélzó promemoriát, és a' Párisi Directoriumnak arra adott válaszáat a' a' jövő postán fogjuk érd. olvasóinkal közleni.

Olasz Ország.

B. Boliö hadi Tárnokmesternek és az Olasz Országi Cs. Királyi ármadia fő vezérjének tellyes hatalmat adott a' Felséges Császár arra, hogy szabad tettzése, 's ítélete ízerént folytassa ottan a' hadi dolgokat. Minekelötte ez a' nagy vitéz az alatta lévő seregeket *Páviai* kvártélyából ki indította volna, a' mezőre ki rukkoltatván rendbe állitatta 's közöttök fel 's alá lovagolván illy

igen érzékeny módon szólította meg őket: Fiaim, *úgymond*, a' mi kegyelmes Császárunk II *Ferentz* engemet a' ti vezértekké nevezett ki, én mindent meg is fogok tselekedni, valamit kötelességem és a' betsület egy derék és igaz vezértől meg kívánnak. Úgy nézzetek engemet, mint atyátokat, és engedjétek magatokat az én hűségem és szorgalmam által jól vezéreltetni; én magam is semmi veszedelemtől nem irtódzom. Kövessétek Isten segedelmével az én példámat, és hartzoljátok bátran a' ti jó Császártokért, és annak igazságos ügyéért, semmi bátor és vitézi jeles tselekedet nem fog jutalom nélkül hagyatni; a' félénkekkel ellenben akár tisztek, akár köz emberek legyenek, a' leg szorossabb hadi törvények szerént fogok bánni. De hiszem bátor sereget vezérlek én, és tellyes bizodalمام 's reménységem van eránta. Jöjjetek tehát fiaim! induljunk az ellenségre, és várjuk a' betsület útján Istentől a' győzödelmet. Mellyre az egész sereg ezt kiáltá: *Éljen a' Császár! éljen a' Boliö!* és nagy örömmel *Génua* felé marsirozott.

A' jelenvaló hólnapnak 6-dikán költ *Turini* levelek szerént ebben az esztendőben is szándékozik a' Fels. *Szárdiniai* Király táborozó hadi seregjeinek meg szemlélésére menni, 's elsőben is *Mondovi* és *Céva* városaiba utazni. A' *Montfer-rati* K. hertzeg April. 9 dikén indult ki az *Aostai* sikon lévő armadiához, mellynek vezérlését reá bízta a' király; az *Aostai* hertzegnek a' *Susai* K. armadiának kórmányát adta. — A' Cs. K. segítő seregekkel ölzve tsatoltatott *Piemonti* armadia *Colli* Cs. K. Generális igazgatása alatt, és a' Cs. K. armadiával eggyeségbe vagon.

Minapában egy Fr. kurirt fogtak el Olasz Országai katonáink, a' ki a' *Kellerman* és több *Szabaudiában* lévő Fr. Generálisoknak irásaikat *Nizába* és a' *Génuai Riviériába* akarta *Buonaparte* Fr. fő vezérhez vinni. Ezen levelekből ki tanul.

ván vezérjeink a' Frantziák szándékját, minden ármadiáinkhoz kurirokat küldöttek.

Génuából azt írják April. 9 ikén, hogy a' nevezett Fr. fő vezér már *Szavonába* érkezett; hogy még most is számos segítő seregek mennek a' kormánya alatt lévő ármadiához, és hogy 10000 főből álló lovas sereg telepedett le a' Génuai tengerpartokon. A' *Voltri* alatt táborozó Fr. Generálisok *Cervoni*, és *La-Harpe* az April. 6-dikán történt első tsatáról hivatalbéli tudósítást küldöttek a' *Génuában* lévő Fr. ministerhez *Fajpoult* polgárhoz, a' ki azokat mindjárt akkor ki nyomtattatván, közönségesse tette.

A' *Génuai* kikötő helyben két, 's attól nem messze egy Anglus hajók vigyáznak olly fel tétellel, hogy a' szárazon hadakozó egyesült *Austriai* és *Szárdiniai* ármadiáknak munkásságokat annak idejében a' tengerről segítsék. A' múlt esztendőben *Hood* Anglus admirális által el fogatott, *Ca-ira* nevű 84 ágyús hajó April. 11-dik napján a' *St. Fiorenzoi* kikötő helyben történetből meggyulladván porrá égett.

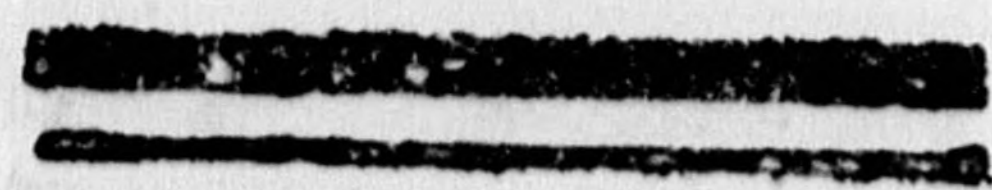
Frantzia Ország.

Minden kétség kívül való dolog *Pichegrü* Generálisnak Svétziai követtségbe való küldetése, a' mellyet következő irás által adta tudtára a' Directorium: „*Polgár Generál!* A' kegyelmed *Rénusi* ármadia kormányozásának le tételét egyedül olly reménységgel engedte meg a' Directorium, hogy a' republikára nézve hasznos, 's magára kegyelmedre nézve ditsösséges módon még egyszer szolgálatjába bé veszi. Bizik, hogy kegyelmed más pályájában is épen olly munkás leszen a' szabadság meg erősítésében, mint a' minémű vólt kezében való fegyverével annak fel állításában. Erre nézve nevezte ki kegyelmedet *Svétziai* követnek, újabb próbáját akarván adni kegyelmed.

eránt való bizodalmának és tiszteletének. Meg
vagyon győzöttve arról a' Directorium, hogy
kegyelmed a' Status főbb hasznának folytatásá-
ban hadi tettei által nyert ditsőségét a' politicu-
mokban való munkássága által még jobban fogja
őregbiteni, és a' nemzet háladatosságának meg
nyerésére által a' legnagyobb poltzra emelni ma-
ga ditsőségét.“

Hoche és *Travot* Generálisokhoz nagyon ma-
gasztaló leveleket küldött a' Directorium, a' kik
leg inkább iparkodtak a' *Charette* el fogadtatásá-
ban. Ebből ki tettik, hogy a' mint féltek tőle
életében, akként örvendenek most az ő halálán.
Egy Márt. 29-dikén költ *Nantesi* tudósításból eze-
ket olvassuk: “Mái napon egy órakor mondotta ki
a' hadi commissió *Charettére* a' halálos sententziát,
mellynek hallására meg nem borzadván nagy álha-
tosságot mutatott. Világosan ki vallotta, hogy
ő a' király nevében, a' királyért, és a' monarchiá-
ért hadakozott, hogy ő egyet értett az *Artéziai*
Gróffal, *Polignak* hertzeggel, *d' Entraignes* Gróf-
fal, és a' *Nantesi* püspökkel. — Azt állatta,
hogy ő ugyan elég fegyvert és munitiót kapott
Angliából, de pénzbeli segittséget 15000 livernél
többet nem; holott fogságba lett esése előtt ke-
vés idővel is 40000 liverst hoztak néki két emi-
gránsok, a' kiket ő, ne hogy kétséges ki mene-
telü környülállásairól jelentést tegyenek *London-*
ban, utólsó éjjel meg öletett. Halálra lett senten-
tziáztatása után papot kért magának, küldetett is
hozzá egy constitutióvális pap, kinek neve *Gvi-*
bert. Értésére esvén a' *Nantesi* lakosoknak *Cha-*
rette dolga, nagyon örvendettek, 's illyen öröm
kiáltásokkal töltötték bé a' levegő eget. *Éljen a'*
republika! Dél után 4 órakor történt világból va-
ló ki végeztetése. — A' tudományokra ügyelő
nemzeti institutum első gyűllésének kezdetében,
a' Directoriumnak előülője *Letournieur* igen szép,
okos, velős és a' tudományokra 's szép mester-
ségekre nézve vigasztaló orátziót mondott. Meg

esküdt, hogy az Apolló papjai, és másak ellen vérengező fegyverét fel nem fogja többé emelni az anarchia. Könnyüket hullatott beszédje közt azoknak sirjaikra, a' kik a' *Koberspiere* kegyetlen uralkodása alatt meg fosztattak tudós lelkeiktől. *Lacepede* szép *Panegyrist* olvasott a' nem régiben meg holt *Vandermonde* mechanicusról; *Lebreton* a' tudós *Raynal*ról; *Gregoire* Püspök a' szabadságnak és tudományoknak szoros egygyeségéről 's a' t.

Egy *Párisi* közönséges újság levélben illetén szomorú környülállásokat olvasunk, a' melyekből világosan ki tétzik, melly sok törvény nélkül elő emberek lakják most Fr. Országot. *Mart.* 25 dikén azt végzette 's ki is hirdettette a' Directorium, hogy valaki a' hazájokba vissza ment emigránsokat, és a' respublika törvényeinek nem engedelmeskedő papokat vagy bé adja, vagy meg fogja, 100 liver jutalma lézen. Mihelyt ez a' hirdetmény *Marsiliába* közönségessé tétetett, még ottan még azok a' betsülletes emberek is el fogattak az úttzákon, a' kik a' költöztek listájában ugyan fel vóltak jegyeztetve, de mivel *Májusnak* 22-dik napja után mentenek ki honnyaikból, ismét ki törültettek neveik. Azok a' semmirekellő emberek is, a' kikre ez a' dolog bizatva nem vólt, a' polgárokat az úttzákon, a' kereskedőket gyűlés házaikban, a' polgári hitet le tett, és le nem tett papokat még a' templomokban is el fogdosták. E' miatt Husvét innepében sem mérészlettek a' papok a' templomokba menni, és az azokba bé ment nép pap nélkül vitte végbe áhétatosságát. Némelly templomokban lárma is esett, és egy istenfélő affzony jól pofon vágott egy embert, a' ki dohányozva ment abba bé. Ez a' történet az egész várasnak félelmet, sok familiáknak szomorúságot okozott, és újobban sok tehetős kereskedők ki költöztek honnyaikból a' következő veszedelemtől való féltekben.

Charettének halálával megnem holt az ő haj-

landósága, gondolkozásának módja és a' *Wende*. Magok a' *Párisi* levelek is ebben az értelemben vagynak; sok olztályokban nagyobb erővel mutogatják magokat a' *Royalisták* mint annakelőtte, és végső veizedelemmel fenyegetik a' respublikát. *Hoche* Generális meg fojtatottnak lenni gondolván a' *Wendei* tüzet, tsaknem egész ármadiáját kis Britanniaába vezette az ott nagy számmal ölzve gyült *Chouánsoknak* izéllyel szóratására.

A' közelebb múlt szerdán költ *Bétsi* Diarium ekként írja le a' *Chouánsoknak* jelenvaló környülálásait: „Ezek, *úgymond*, felettébb sok dolgot adnak a' patrióta seregeknek. Márt. 25-kén két ezren rejtették el magokat a' *Ségrei* erdőségben, a' mellyen által marsirozott 250 patrióták közül sokat le is izabdaltak. Más nap azon rejtek helyeikben fel kerestetvén őket *Halencourt* Generális, sok embert le vagdaltatott, és el fogatott közzülök. April. 30-dikán *Müller* Generális is rajta ütött a' *St. James* környékén ölzve gyüllött 5000 *Chouánsokra*, 's velek ölzve tsapván dél után setét estélig nyújtotta a' viaskodást.

Az ifjabb Tanátsnak April. 5-dikén tartott gyüllésében azt javasolta *Gossuin*, hogy a' Fr. respublikának ármadiái állandó betsú papiros, vagy pengő pénzel fizettessenek. Jelen vagyon, *úgymond* ő, az az idő, a' mellyben a' finántziának meg jobbitatott állapotja az ő zsóldjoknak meg jobbitatását is meg engedi. Több beszédje között el ragadtatván a' nagy enthusiasmus által, illy kétkedő szókra fakadott ki: Nem sokára békeségünk lészzen, 's ezzel eggyütt mindenben bőségünk. Meg esküdtek erre az ellenség előtt álló ármadiáink; azt pedig magatok is jól tudjátok, hogy ők héjjában esküdni nem szoktak. Inkább szorgalmatoskodnak ők a' gyözödelmekről, mint a' finántziának állapotjáról, tellyes bizodalommal lévén az eránt, hogy ti mind arra, mind a' hazának szentséges dolgaira fáradhatatlanul vigyázni fogtok.

„Mellyre nézve, tudván, hogy a' nemzeti kassza elegendő legyen ármadiáinknak fizetésekre, és a' jövő táborozásnak ditsősséggel lejendő végeztetésére nézve, következő dolgokat javaslok tinéktek; 1.) Valamint ennekelötte, úgy ezután is a' respublika költségén tápláltassanak valóságos táborig szolgálatban lévő seregeink, 's ezeknek minden felsőbb és alsóbb rangú tisztjei. 2.) *Germinálnak* 15-dik, az az, *Májusnak* első napjától fogva állandó betsű pénzben fizettessenek ki zsoldjaik. 3.) Az assignátáknak betstelenségek miatt szenvedett káraik pótoltaassanak ki. — Ezt a' tanátsot jóvá hagyta 's bé is vette az ifjú Tanáts. — Többször is vólt már errül szó, de bé nem telyesedett, majd meg válik mitsoda pengő pénzfel fog az ármadia fizettetni.

A' belső dolgokra ügyelő mostani minister *Benezech* gazdag vendégséget adott *Pichegrü* Generális kedvéért, mellyen minden Fr. ministerek, és *Párisban* lévő külső orizági követek jelen vóltanak. Számos poharak üresítettek ki a' nevezett vezér egészségéért, és a' közönséges békességért. Hallatik, hogy *Jourdán* Generális is bútsút fog hivataljától venni, 's *Kléber* Generálisra bizni a' *Rénusi* Frantzia ármadiának kórmányát. — —
— A' miólta a' *Párisi* könyvnyomtató sajtóknak előbbi határ nélkül való szabadtságok vissza engedtetett, azóltától fogva sok martzongó könyvetskéket adtak ki a' kórmányfizekek ellen.

A' királyi méltóság vissza vitetésének szükséges vóltát közönségesen prédikálják, 's lassanként el hitetik a' szabadtság borától meg részegült néppel, hogy könnyebb egy főnek, mint hét száznak engedelmeskedni. — A' mit az isteni tiszteletnek harangok által adatni szokott idejéről az 5000 tagokból álló Tanáts végzett, az öreg Tanáts is helybe hagyta. A' *Párisi* Journalisták felettébb motzkollyák a' Directóriumot azért, hogy a' katonai commissió előtt mondott vallástételeit *Charrettének* közönségesse nem téteti, mellyekből lát-

hatná e' világ, hogy ő méltó lett légyen a' halálra. A' *Ligeris* felső osztályaiban nagyon kegyetlenkednek és pulztitnak a' *Chouánsok*. — Az általok el vétetett *Sanverre* nevű városba fehér zászlókkal, dob és sip lzóval, és égő izövetnekekkel mentek bé. Ugy láttzik, hogy a' lakosoknak nagyobb része velek együtt értett, melly abból is kitettzik, hogy minden puska lövés és lzó nélkül foglalták el azon várost.

Batáviai Respublika.

A' *Hágai* nemzeti Convent rendkívül való estéli gyűllést tartott April. 6-dik napján; de nem azért, mintha valamelly rendkívül való történet adott volna arra alkalmatosságot, hanem azért, mivel felettébb meg lzaporodtak a' respublikának dolgai. A' *Frizlandiai* nemzeti képviselők meg küldötték az azon tartománybéli lakosoknak és a' Conventbe küldetendő deputátusoknak számát. — A' tengeri dolgokra ügyelő commissióból választott ki egy tag, a' ki a' rabló hajóknak szabadság levelet oiztogasson ki az Anglusok ellen. Az Apr. 5-ik napján tartatott gyűllésben olvastatott fel *Bournonville* Fr. Generalisnak azon levele, mellyben bizonyossá tette a' Conventet a' maga szabadság eránt való lzeretéről. — *Groningában* is meg inepeltetett Márt. 3-dikán a' Fr. ifjúság inhep napja. A' Fr. követ kéresére meg engedte a' *Hágai* Convent 12000 tonna vajnak Fr. ármadiához való vitetését (egy hajó tonnában 2000 font vagyon). Minthogy a' Conventnek serkentő hirdetménye keveset használt a' tengeriszolgálatnak öregbitésére, most már nagy jutalmak ígértetnek azoknak, a' kik szolgálatot vesznek a' *Batáviai* hajós sereg-nél. Egynéhány időtől fogva a' finántzia körül foglalatoskodik a' *Hágai* Convent, és minthogy nem a' leg jobb állapotban vagyon, a' mostani előülő *Sitter* úr javaslására ott is erőltetett költsönözésre fog menni a' dolog. A' mostani Convent 100 lzemélyből áll, néhai *Péter Pál* helyett

Hug Geévers polgárt választotta a' *Hollandiai* tartomány egyik nemzeti képviselőjévé. A' helytartó fejedelem hátra hagyott örökségeinek folytatására különös commissiót rendelt ki a' *Convent*.

Spanyól Ország.

A' *Kádixi* levelek szerint, *Márt.* 2-ik napján érkezett oda bé a' Fels. Spanyol király, királyné, és a' velek utazott K. udvari tselédek. Mind oda lett bé menetelek alkalmatosságával, mind ott való mulatásoknak egész ideje alatt rendkívül való örömet mutatott a' nép, és az ő Felségek mulattatására rendelt közönséges játékok, tüzi mesterségek, 's több efféle vigszagos dolgok által bizonyították Fels. fejedelmek eránt igaz szivből származott hiveségeket. — A' kikötő helynek meg szemlélésére menvén Ő Felségek, nemcsak a' Spanyol, hanem az ott lévő Frantzia hajók is szélnek botsátották vitorláikat, 's keményen harsogtatták azokon lévő ágyúikat. — Ekkor érkezett oda Amérikából az a' gazdag flotta is, a' mellyen lévő portékák 50 millió forintra hetsültetnek.

Elegyes Tudósítások.

A' *Batáviai* respublika mostani valóságát és mástól való nem függését a' Svéciai K. meg esmérte, 's arról jelentést is tétetett *Hágában* lévő követje által a' *Convent*nek. *Pichegrü* Fr. Generális a' *Rénusi* armadiának fő vezérje *Stockholmba* fog menni követségbe, melly dologból a' hosszú látású politikusok épen azt prognosticálják, a' mit *Aubert Dubaye* vólt hadi miniszternek *Konstántzinápolyba* lett küldetéséből. Egy közönséges újság író ekként okoskodik e' történetről: Vagy vétett, *úgymond*, *Pichegrü* a' Fr. respublika ellen vagy nem? Ha nem vétett, vétett a' respublika, a' midon illy számos győzedelmekkel tündöklő hadi vezérjét ok nélkül hivataljától meg fosztotta. Ha pe-

dig vétett, nemcsak nem méltó illy fényes követ-
 tség viselésére, sőt méltó a' nemzet meg utalá-
 sára. Egyedül a' jövendő idő fedezheti fel e' tit-
 kot. — Az ő helyére választatott *Moreau* Gene-
 rális szép ifjú, nagy talentomú, és tapasztalású em-
 bernek lenni mondatik, a' ki a' törvényes tudo-
 mányoknak tanulása után, 1789-dik éltendőben
 kezdette el yitézi pálya futását. April 7-dikén
 ő is *Párisban* vólt az idei táborozás planumának
 Directorium eleibe való terjesztésére. — Jegyez-
 zük meg, hogy a' melly nap ő győzedelmi pom-
 pával *Gertrujdenbergbe* bé ment, ugyan a' nap
 guillotiniroztatták édes attyát a' *Jakobinusok*. —
 A' *Dániai* és *Svédziai* flották jövö Juniusban fog-
 ják magokat ölzve kaptsolni. — *Rivals* *Hesszen-*
Kasselbe küldetett Fr. követ April. 6 dikán vólt
 első audientzián a' *Landgrófnál*. — April. 7 ikén
 új zászlókat nyervén a' *Koblentzben* lévő *Frantzia*
 örizet, a' régi zászlók meg égettettek. Az újak-
 nak által adásával ekként szóllott a' komandirozó
 vezér: *Éljen a' Fr. nemzet, éllyen a' respublika!*
 melly szózatját kevesen vóltak a' katonaság köz-
 zül, a' kik visszonozták vólna. — Angliából még
 most is sokan költöznek az *Amérikai* izabad Sta-
 tusokba, holott vagy a' respublika bankójába te-
 szik le pénzeiket, vagy fekvő jószágokat vesznek
 azokon. — Az *Algiriai Dey* avagy fejedelem ba-
 rátságos tractára lépven az *Amérikai* respubliká-
 val igen betses kardot küldött ajándékba a' Con-
 gressus mostani előlülőjének *Washington* Generá-
 lisnak. — A' *Dovai Merlin* politzia ministerség-
 ből justitz ministerségre emeltetett; helyette *Ko-*
chon lett politzia ministerré. — A' *Helvétziai* ke-
 reskedés felettébb sokat szenvedett, és még most
 is szenved a' Fr. papiros pénz miatt. — *Fridrik*
Orániai hertzeg két héttel ennekelötte *Bétsbe* ér-
 kezvén, a' vad ember tzimmerü vendégfogadóba szál-
 lott bé, és egynéhányízor vólt már Ő Cs. K. Fel-
 ségek, és a' Kir. ház udvarlására. — A' Fr. Kir.
 kis asszony tsaknem minden vasárnap *Mária Kris-*

tina hertzeg affzonymál ebédel. — A' *Havasalföldön* támadott Lengyel confoederatiónak valóságáról méltán lehet kételkedni — *Charette* Márt. nem 26-dik, hanem 29-dikén lövetett agyon *Nantesben*. — Ö Felsége parantsolatjára mind *Zimonyban*, mind annak környékén tsinosan kell házaikat tartani a' lakosoknak. — *Blumauer* igen hires *Bétsi* Poëta 30000 forinton vette meg néhai *Kaunitz* hertzeg válogatott könyvekből álló bibliotékáját, mellyet már most nagy nyereséggel adogat el darabonként. — Spanyol Országban még most is nagy hadi készülétek tétetnek a' Izarazon és tengeren. — *Gibráltárba* 2000 tonna munitzió és eleség küldetett. — A' felső *Rénusi* Cs. K. armadiának főkvártélyá *Spirába* tétetett által. — *Büffon*, *Linné*, *Tournefort* és *Juszien* igen hires természet vizsgáló böltseknek emlékeztető oszlopok fognak a' *Párisi* fűvélz kertben emeltetni.

Magyar Ország.

Lötséről April. 12-dikén. A' Magyar kurirnak 25-dik számú darabjában jelenti vala az úr, hogy néhai T. T. *Stretskó György* úr helyett *Lötsei* Rector *Liedeman* urat válaiztatta a' *Posoni* Evangelika Ekklésia virágzó iskolájában közönséges tanítóvá. Ez ugyan igaz, és a' nevezett Rector úr meg is kapta a' hivatalt; de a' *Ns. Lötsei* Evangelika oskola előjáróinak, 's patronusinak eránta mutatott sok renöbéli szivességére tekintvén azt el nem fogadta. Ezen háladatossága által annyira meg nyerte 's öregbitette a' *Lötseieknek* maga eránt való szeretetét, hogy minapában egy kis vig társaságban két szép hajadon egy arra készített trónus forma helyetskén borostyán koszorút tett a' fejére, költsönözö háladatosságoknak bizonyító jeléül.